

obliuisci hic meditor: uerum non modo hoc opus, sed etiam
hic labor est: usque adeo recusantes idem nugas, ac pug-
niles curas consopire nequeo, nec abigere a contubernio
Philologiae meae. Cupio, per (inquam) scire cupio quid la-
nus Lascaris agat, uir apud omnes ordines gratiosus, ubi
sit, quantu[m]que ualeat. Ut enim neminem esse hominem ar-
bitror, cui melius consultum est mihi ille cupiat, ita officij
mei esse duco omnia eius causa uelle: incolumitatemque i[ps]i
corporis, fortunarumque optare est uehementissime. Eum
uerbis meis salutabis, si istinc adhuc non discessit: gratiaque
habere dices obscita admodum epigramata ad me missa.
Scribam tamen ad eum non nihil si forte adhuc agit in au-
la, quod uix mihi persuadeo. Vale uir doctissime, in Marli-
ano nostro postridie diei diuino Martino festi: qui nobis pi-
thœgia est ad exploranda uina, auspicandamque uini mustei
potionem, aut certe pro ludendam.

GVLIELMVS BVDAEVS BAPT
STAE EGNATIO S.

Vum apud Franciscum Deloïnum iurisconsul-
torum disertissimum heri ad prandium
ex condicto uenisse, incidi tum primum
in sermonem cum Ioanne Grolierio Insu-
briæ quæstore, uiro sanè eleganti, institutio-
ne perpolito, literarumque bonarum amanti
ac studioso: quod rarissimum est apud nos in ea sorte ui-
tae: Is cum de doctis Italiæ uiris excitatus esset sermo, ait
de me te ita loqui solitum, atque de eo quem tu amicū ha-
bere cuperes: coramque aliquando alloqui, si res ita forte
nata tulisset, ut uel ego istic negotiū, uel tu hic prouinciā
haberes. Hoc cum mihi iucundū fuit & pergratum audi-
tu[sum] em ut qui maxime, istius generis amicitiarū cupi-

dus) tum illud ægre tuli quod addidit, abhinc iam fermè
bienniū literas te ad me dedisse, qbus nō respōderā. Cui⁹
rei ut fidē mihi planè Deloīnoꝝ faceret, ait penes se earū
literarū exēplū esse : stipulariꝝ à se me uoluit id mihi mis-
surū iri primo quoꝝ tempore, aut certe prima quaꝝ occa-
sione. Velim igit̄ ut uel pfidiæ, uel incuria inquiras in eū
cui tu literas eas reddidisti: aut si id facere grauabere, me
ut supbiæ, ut rusticitatis, ut inscitie, ut aliis cuiusuis igno-
miniosæ culpæ absoluas: quē nō dubito hactenus apud te
reū suspectumꝝ fuisse ob id, q̄ non rescripserim. Ego ut
Egnatio, aut cuiꝝ ista doctrina, ista existimatione p̄dito-
rū, officio me prouocanti, & huius generis officio, cede-
rem: & appellanti non responderē: Ego ne si semianimis
quidē essem: nō ita me experti qui ad me ex Germania, q̄
ex Britannia, qui Roma, qui latine, qui græce, qui promi-
scue scripserunt. Nihil em mihi nō uitio dari malim, q̄ ui-
rorum doctissimorū neglectum: quorū quidē certe inge-
niū non tñ admirer, sed etiā probē. Si quidē ex quo studiū
profectu altiores quidē spirit⁹, sed placidiores sustuli, ita
me cōparare institi: eamq̄ scribendi rationē institui, ut in-
genij atq̄ animi mei æquitatē probare magis doctissimis
hominibus, q̄ aut acumē, aut magnitudinē contenderim.
Apud alios quonam modo uoti cōpos factus sim, partim
nescio, partim nunc ad rē non pertinet. Quod uero ad te
attinet, res mihi cessisse ex sententia uidetur, coniecturam
utiq̄ ex tuis in Suetoniū cōmentarijs facienti: quibus tu
in ipsis non minus grauiter q̄ beneuole Budæi memini-
sti, expendens candorem ingenij non minus q̄ doctrinā.
Quod nisi tandem ipsum tibi in mentione senatorij cēsus
in mentē uenisset ut faceres, in eo fermè eram ut cōpilasse
cōmentarios Leonardi Portij Vincentini crederer: q̄ s scri-
ptos uel ab eo, uel ab alio q̄q̄ fuisse, nedū editos, à nemine
unq̄ audire p̄terq̄ à te potui. Evidē nō dubito Leonar-

dum Portium doctum & ingeniosum virum esse: cum enim
tu dignum existimaris, quem testimonij tui auctoritate
ornares. Veruntamen ita mihi & in praeteritum, & in po-
sterum rationem constare laborum scriptorumque meorum
diuina benignitate detur, ut in nullius unquam aut uiui aut
mortui commentarios uel adnotaciones incidi: ne inser-
monem quidem: ex quibus uel tantulum adiutus sim ad
ponderum mensurarumque, aut rei nummariae explicatio-
nem: praeter eos auctores quos nominatim laudaui ad me-
am sententiam confirmandam. Id quod tibi atque omnibus
facile me persuasurum confido: qui quidem ita me dispu-
tationem illam tractasse animaduerterint, ut a primis de-
monstrationis elementis exorsus, ac per omnes (ut aiunt)
 numeros persecutus, nihil nec mihi nec alijs fortasse dicen-
dum reliquerim: quod res ea perspectior, ac certior esse possit
hoc aequo. Te autem non oscitanter librum meum legisse,
ex commentariis tuis intelligo in Suetonium editis. Por-
tio uero & mihi ut candide & grauiter testimonium te ac-
commodasse mihi credere imperauit (hoc enim & aetas tua
poscit, & uitae adhuc actae honestas: eaque amplissima in Ur-
be auctoritas, quam te obtinere audio) ita preclare actum
esse mecum interpretor: quod non unus ipse (ut arbitrabar)
ab omnibus dissentire videor: qui post auorum nostrorum
memoriam scripsierunt de sestertiis, & talentis, & eorum
aestimatione: sed & Portiana commentatione, & Egnatia-
no calculo inuentum meum comprobatum est, postquam
liber meus trans Alpes legi coepitus est. Vestramque ambo
rum auctoritatem obsecere ihs potero, qui rei (ut arbitror)
nouitate percussi, in antiquis me operibus aestimandis re-
cite ratiocinatum esse non credunt. Id demum deprecor, ne
libris quinque de Asse & partibus eius editis, & quoquo
gentium iam (ut audio) dilapsis, altera etiam editione emen-
datioribus, ipse aere non meo negociari per prouincias, sed
mutua

mutuatitio uidear. Nec enim ante hoc tempus uersuram facere solitus sum, ut famam aucuparer: nomenq; inter copiosos, & classicos dare possem: quo minus nunc facile in animum inducerem, ea trans Alpes mutuari, quæ nō modo in patria, sed etiam in Italiæ luce uenditarem, & ubiq; terrarum. Cupio igitur aliquando commentaryem illā Portianam exire in publicum: ut uideam an ijsdem uestigis ambo rem indagatam persecuti, adeptiq; fuerimus. Interim uero hoc postulo, ut nihil præiudicatum sit, quo minus meum totum id esse censeatur, quod nemo sibi, uel iusto sacramēto, uel legitimis vindicijs afferit. alioqui cū nouas, uisendasq; res amplissimi theatri oculis exposuerim, non ipse longe eas petijsse, magnoq; labore uidebor: sed ueluti institor esse potius hominis Vincentini copiosi, ac locupletis: id quod in hac conscientia præterire silentio non possem. Nec tamen illi, quod suum est inuideo: modo id sine uilla mea captione obtineat. Et est res huiuscmodi fortasse, quę duorum esse possit. Certe tu hac eadem de re duos (ut aiunt) parietes illeuisti: scite certe & feliciter, quod quidem ad me attinet: à quo nihil hoc facto, nisi bonam gratiam iniuisti. Quare te oro, atque obtestor mihi Egnati. iam enim meum te uocabo fretus testimonio quæ storis grauissimi, quo uelut interuentore, & proxeneta in amicitiam (ut spero) iam coiuimus. Verum te obsecro, atq; etiam adiuro per numen Philologiae, ut si amico, & candido animo semel ad me scripsisti, iterum uel eodem, uel alio potius exemplo scribas: ut obsignatis literis credere possim, & intelligere quid habeas animi, & rescribendi argumentum habeam. Vale uir doctissime: & quod constituisse te audio, facito, rem literariam, ut in dies magis ac magis illustres. Parisijs quinto Calend. Decembris. M.D.XVIII.